

Livskvalitet er vår melodi!

Taler

Dagfinn Høybråten

Dato

7 mars 2008

Omstendigheter

KrFs landsstyremøte

1 Livskvalitet er vår melodi*

Det er ikke den du har hørt mest på radioen de siste årene. Det er vel heller Pengegaloppen og Money, Money, Money som topper spillelistene.

5 Men ikke-materielle verdier slik som felleskap med venner og familie, mer tid, trygghet i hverdagen og rent miljø klatrer nå på hitlistene. Internasjonalt er det allerede en slager. Barn trenger ikke ting så lenge de får nok tid, sier julenissen i Savalen til en av dagens aviser. Han får ønskelister fra barn som vil ha tid og stabile voksne.

10

Når kronprinsessen synger ut mot det overfladiske i vår tid, er hun ikke alene, men del av en trend. Det finnes et undertrykk. En trøtthet på ensporet materialisme som utarmer fellesskapet og livskvaliteten. Derfor tror jeg det vil komme en ny og annerledes verdibølge.

15

KrFs refreng er et skifte av politisk fokus - fra stadig høyere levestandard til høyere livskvalitet. Vi ser kritisk på et samfunn som setter ting og penger foran fellesskap og menneskeverd. Vi er trøtt på at den samme gamle visa med materialisme, forbrukskultur og overdreven markedstenkning spilles over alt.

20

Derfor setter vi nå i gang en kampanje for livskvalitet.

25

Derfor krever vi reformer i helsetjenesten. Sykehusreformen har vært en betinget suksess. Vekten på penger og marked er for stor. Det er et faresignal når mennesker på venteliste omtales som ordreserver. Et system som prioriterer de lønnsomme pasientene framfor de sykeste pasientene, og som gjør lønnsomhetsbetraktninger styrende helt ned på avdelingsnivå er modent for revisjon. Vi må ha mindre butikk og mer politisk styring og ansvar for

sykehusene.

30

Trygghet i hverdagen er en grunntone i samfunnet - et samfunn med livskvalitet. Derfor vil KrF legge til rette for et mer synlig politi i nærmiljøet - og et politi som kan satse sterkere på forebyggende arbeid.

- 35 Derfor lytter vi til politiets og forskningsmiljøenes råd om en mer nøktern linje i skjenkepolitikken. De som ikke gjør det, har ingen troverdighet i kampen mot vold og overgrep. KrF står for en solidarisk linje i alkoholpolitikken. Vi bygger opp gode rusfrie fritidstilbud for unge. Og vi slår ring om de alkoholfrie sonene i våre nærmiljø. Mange av våre lokalpolitikere går nå i bresjen for å redusere
- 40 antall skjenkesteder og skjenketider. Og vi mener politiet bør få det avgjørende ordet i spørsmål om nye salgs- og skjenkebevillinger.

- Politikere kan aldri gi folk det gode liv. Men vi kan gjøre noe med samfunnsstrukturene. Vi kan legge de ytre rammene for god livskvalitet bedre til
- 45 rette. Og jeg tror det er helt nødvendig å ta debatten om det er strukturelle forhold i vårt samfunn som fører til at barn lider, familier splittes og nære relasjoner ødelegges.

- Kan det være at voksensamfunnets, og ikke minst arbeidslivets, krav går på
- 50 bekostning av de nære relasjonene - og går ut over livskvaliteten, ikke minst til den oppvoksende generasjon?

KrF gratulerer Anniken Huitfeldt, som ny dirigent for regjeringens familiepolitikk.

- 55 For KrF er det viktig å sikre tid, rom og valgfrihet for norske familiene. Familiene skal ikke spille annenfiolin i sin egen hverdag, den skal de selv komponere. Derfor har vi fem klare krav som vi vil sende med den nye barne- og likestillingsministeren inn i helgas budsjettkamp i regjeringen:

- 60 For det første må løftene til far oppfylles: Gi far selvstendig opptjeningsrett. Gi far ti uker pappapermisjon, og vær offensive nok til å gjøre det ved å utvide den totale permisjonstida. Hold stand mot de som vil tvangsinndelegge foreldrenes permisjonstid.

- 65 For det andre: Stopp demonteringen av kontantstøtten. Innse at denne velferdsordningen for mange er den puslespillsbrikken som trengs - for å gi litt

mer rom under en presset, men betydningsfull og flott tid i livet.

70 For det tredje, og viktigere enn noe annet: Ta opp kampen for de sårbare barna. Lytt til signalene fra barnevernet, og fra de som jobber nær barna. Signalene om mangel på ressurser, fosterhjem og institusjonsplasser. Signalene om at ideelle barnevernstilbud blir overkjørt av regjeringens fokus på anbud og markedstenkning. Lytt, og gjør noe med det!

75

For det fjerde: Bidra til en helhetlig politikk der det å få og ta seg av barn løftes fram som positivt og viktig.

80 IKEA har de siste ukene minnet folk om at befolkningsøkningen starter på soverommet. Budskapet er at om du kjøper ny seng hos IKEA, hjelper du indirekte til med å dekke både framtidens arbeidskraftbehov og pensjonsutgifter.

85 For så vidt en trivelig løsning på viktige samfunnsutfordringer* men vi kommer ingen vei dersom ikke også vi politikere bidrar*

Her trengs friske nye politiske løsninger. Det kan jo ikke være rett at foreldre taper over 300 000 kroner i foreldrepenger dersom de får to barn med for kort mellomrom. Derfor foreslår KrF en "søskenbonusordning"! Vi vil at du 90 beholder lik rett til foreldrepenger som ved forrige barn - dersom nestemann kommer innen to år!

Da kan det heller ikke være slik at en kvinne som får barn etter at hun er ferdig på universitetet, og før hun kommer i jobb, kun får en engangstøtte i underkant 95 av 34 000 kroner fra fellesskapet. Mens hun kunne fått nesten 380 000 kroner, dersom hun jobbet et visst antall måneder først. Derfor foreslår KrF å firedoble denne engangstøtten!

100 Og derfor kjemper KrF for en studiestøtte det er mulig å leve av, flere studentboliger for familier og et bedre tilbud om studentbarnehage.

KrF har vært, er og skal fortsatt være en pådriver i familiepolitikken. Ikke sosialdemokratiets pekefinger, tvang og formynderi. Men tillit, valgfrihet og 105 friske nye tanker om hvordan vi kan skape et barne- og foreldrevennlig samfunn.

Statsråd Huitfeldt får et vidt felt av oppgaver på sitt bord. Blant annet vårens kanskje viktigste lovsak: Forslaget til en såkalt kjønnsnøytral ekteskapslov. Den berører en av samfunnets viktigste institusjoner, som også er en viktig ramme rundt barns oppvekst.

Derfor har vi også et femte krav. Vi forventer at den nye ministeren tar et personlig ansvar for en grundig konsekvensutredning før hun legger forslaget fram for Stortinget! Toleransen for dårlig saksbehandling fra Barne- og likestillingsdepartementet er ikke stor for tiden. Statsråden har også et konstitusjonelt ansvar for å følge vedtatte regler for god lovforberedelse.

Og i denne saken er det et stadig voksende engasjement rundt om i landet. Jeg merker det når jeg reiser rundt på årsmøter og arrangement over hele landet. Jeg merker det når jeg åpner innboksen min på nettet. Og vi merker det alle når vi åpner debattsidene i avisene.

Det er en dyp uro blant folk over at Norge, som et av ytterst få land i verden, vil omdefinere en grunnleggende samfunnsinstitusjon som ekteskapet. Det har vært en oppgitthet over at regjeringen i realiteten vil lovfeste at far ikke har noen betydning for et barns oppvekst - så lenge barnet har to omsorgspersoner.

KrF taler ikke for snevre særinteresser når vi sier at barnets rett må gå foran voksnes ønsker og behov. Nei, vi taler for barna - og for fellesskapets beste. Og mange ser nettopp til KrF i disse dager. Mange setter sin lit til at vi skal argumentere for deres syn. Ja, vi har mange med oss.

Vi har mange med oss når vi etterspør sammenhengen i regjeringens argumentasjon.

På den ene siden er de enige med oss i at det er viktig for barna å få mer tid med far. Og argumenterer hardt for det i debatten om foreldrepermisjonen. Og de er enig med oss i at både mannlige og kvinnelige rollemodeller er viktige for barn i oppvekstfasen - i barnehagen og i skolen.

På den andre siden foreslår de en ekteskapslov som bygger på antagelsen at det ikke spiller noen rolle hvilket kjønn foreldrene har. Hvis barna ikke trenger en far, hvorfor er det da så viktig at barna får mer tid med far? Det henger ikke sammen!

Vi har mange med oss når vi kritiserer at ekteskapslovforslaget utfordrer grunnleggende prinsipper i FNs barnekonvensjon. Åpningen for kunstig befruktning av lesbiske innebærer et systematisk og planlagt brudd med konvensjonens artikkel 7.1, som sier at "Barnet skal så langt det er mulig ha rett til å kjenne sine foreldre og få omsorg fra dem".

Vi har mange med oss når vi kritiserer at de foreslåtte endringene er i strid med den europeiske konvensjon om adopsjon.

Vi har mange med oss, og regjeringen kan ikke fortsette å overse dette trykket.

Senterpartiet kan ikke fortsette å overse sin egen grasrot. De kjenner ikke partiet igjen - og stadig flere går nå ut og sier i fra.

Det er umulig å fortsette å overse alle kritiske røster. Ikke minst de massive krav i høringsrunden om bedre utredning, om en konsekvensanalyse av forslaget.

Barne- ungdoms- og familiedirektoratet sier for eksempel i høringen at det er "en svakhet ved forslaget at det ikke foretas en bredere drøfting og vurdering av om de foreslåtte endringene vil være til barnets beste".

Direktoratet forklarer på sine hjemmesider at utenlandske adoptivbarn skal få familier med de beste forutsetninger til å følge opp barnet. Og fortsetter, sitat: I dette ligger blant annet at et barn har best av å vokse opp med både en mor og en far. Er dette viktig generelt, så er det spesielt viktig for adoptivbarn. Med dette som utgangspunkt er direktoratets bekymring for lovforslaget forståelig. Regjeringens overkjøring av denne faglige vurderingen er derimot komplett uforståelig.

Bioteknologinemnda utaler om de foreslåtte endringene, at de "burde vært bedre utredet fra departementets side"

Det teologiske fakultet anbefaler "at det legges ned mer forberedelsesarbeid * før saken sendes til Stortinget". Menighetsfakultetet uttrykker seg på liknende måte. Det samme gjør Kirkemøtet, Norges Kristne Råd, presteforeningen, samtlige bispedømmeråd og alle frikirkelige menigheter som har uttalt seg.

185 Oslo Katolske bispedømme summerer det godt opp når de skriver om regjeringens høringsnotat: "I andre sammenhenger vil et notat av en slik karakter knapt kunne karakteriseres som seriøst".

Regjeringen kan ikke fortsette å overse kritikken fra fagmiljøene, kritikken fra de
190 organer og aktører som skal praktisere loven og kritikken fra en stadig mer engasjert folkelig opinion.

I 2006 avviste Frankrike et lignende lovforslag, etter flere år med utredninger.

195 Den franske rapporten trakk, som KrF, særlig fram at det var i barnas interesse ikke å endre loven. Komiteen understrekte, med henvisning til FNs barnekonvensjon, at man må: "bekrefte og beskytte barns rettigheter og disse rettigheters overhøyhet framfor voksnes ønsker".

200 Burde ikke Norge gjøre det samme?

For KrF er en livskraftig og vital frivillig sektor, et sunnhetstegn på et samfunn. Ikke bare kjemper de frivillige lagene, foreningene og organisasjonene gjerne for en god sak - De skaper også sosiale nettverk, fellesskapsfølelse, identitet og tillit.
205 Frivilligheten bygger demokratiet - gjennom deltakelse, i debatt og i omgang med andre holdes engasjementet ved like. Slike fellesskap betyr også noe for tilhørighet, til samfunnet, naboen eller de som er dårligere stilt. Det handler om livskvalitet.

210 Norge har i underkant av fem millioner innbyggere, men norske frivillige lag og foreninger har over elleve millioner medlemmer. Vi er med andre ord et engasjert folk. Vi stiller opp for hverandre.

Dessverre har vi en regjering som ikke akkurat har som varemerke å stille opp for frivilligheten. Vi husker 2007-budsjettet - det første budsjettet regjeringen
215 utarbeidet selv - hvordan de systematisk kuttet overfor frivillige og ideelle krefter. En rekke folkehøyskoler stod i fare for å bli lagt ned. Samtlige samlivskurs i regi av frivillige mistet støtten. Private høyskoler, kirkebygg, rusbehandlingsinstitusjoner* Over hele linjen var det dramatiske kutt. Heldigvis
220 fikk KrF rettet opp det meste gjennom budsjettendringer i Stortinget.

Nå kommer det igjen bekymringsmeldinger fra organisasjonene. Signaler om

225 økonomisk skvis, byråkrati og detaljstyring. Mye tyder på at de rødgrønne i praksis strammer grepet om frivillighets-Norge.

Et grunnleggende problem er at dagens regjering har en tendens til å se frivillighet som et nyttig redskap - ikke et mål i seg selv. Gjennom prosjektfinansiering og detaljerte krav styrer staten virksomhet og innretning til 230 organisasjonene - både i omsorgs- og kultursektoren. Resultatet er mindre armslag for organisasjonene. Større avhengighet av staten. Og at kreativiteten dempes i et kappløp om å tilpasse seg sentrale betingelser og voksende kontroll- og revisjonskrav.

235 Her er ikke så rent lite ideologisk kontroll heller. I vår kontakt med ulike organisasjoner melder flere om at de er bekymret for statstøtten, dersom de ikke tilpasser seg forventinger og verdier. Fra andre hører man om at det er blitt en ren vitenskap og utforme prosjektsøknader med de politisk og ideologisk korrekte ordene.

240 Selv om vi i år feirer mangfoldsåret, ser vi en stadig sterkere tendens at alternative verdisystemer kommer under press. På den måten likedannes frivilligheten med offentlig sektor både praktisk og verdimessig. Det er en tendens som må stoppes.

245 Vi må gi rom til mangfoldet, slippe fram ulikhetene - og vi må gi økonomisk handlefrihet. Det får vi til gjennom rammepregede tilskudd og skattefritak, mer enn målrettede prosjekttilskudd på myndighetenes premisser. For 2009 krever vi en høyere beløpsgrense i den skattefradragsordningen som vi fikk på plass da vi 250 satt i regjering.

Frivillig sektor pålegges i dag en ekstrakostnad på 25 % ved kjøp av varer og tjenester. Det kalles moms, men er i virkeligheten skatt på frivillig arbeid. Mange timer med frivillig innsats forsvinner inn i statskassen gjennom momssystemet.

255

KrF vil la frivilligheten beholde mer av egne inntekter selv.
Frivilligheten må vokse og utvikle seg på egne premisser.
Kjære landsstyre! Jeg mener det er på tide å gjøre noe med denne 260 frivillighetsskatten!

265 Vi i KrF ønsker oss institusjoner, lag og foreninger som er frie og uavhengige - som holder fast på sitt særpreg, sin målsetting og sitt engasjement. Da burde staten legge til rette nettopp for det.

270 I stedet sendte regjeringen nylig et forslag om å fjerne den frie etableringsretten for private barnehager. Det kan KrF aldri akseptere.. Her må foreldreretten ha forrang.

Regjeringen gikk høyt på banen i kampen mot "å sette bestemor ut på anbud", men når anbudssystemer river opp tryggheten for de sårbare ungene som lever i barnevernsinstitusjoner, så går [det] tydeligvis bra * Nei, her trengs KrFs årvåkenhet.

275 Vi hører også om ideelle organisasjoner som ikke tør bygge et nytt sykehjem, fordi anbudsreglene praktiseres slik at de etter to år kan bli stående som eier av bygget - uten å få yte omsorgen til de som bor der. Fordi de taper anbud om drift til en kommersiell aktør.

280 Vi hører om frivillige rusinstitusjoner som har mange ledige plasser - mens rusavhengige henvises til stadig voksende køer i det offentlige hjelpeapparat - fordi finansieringen fremmer statlige tilbud.

285 For noen uker siden fikk jeg beskjed om at adventistenes rehabiliteringssenter Skogli har sagt opp 27 ansatte - etter forhandlinger med helse Sør Øst. Det kan bety at 130 sengeplasser forsvinner og at et tverrfaglig tilbud med stor faglig kunnskap legges ned.

290 Fra Frelsesarmeen hører vi det samme: - Vi vet ikke hva som skjer rundt neste sving. Alt handler om markedsmessige vurderinger. Vi må nå vurdere om vi skal holde på med dette.

295 Det er et paradoks at det er en rød-grønn regjering som nå overkjører frivilligheten med anbud og markedstenkning. Det er også et paradoks at en regjering med Senterpartiet og SV gjemmer seg bak EUs forordninger, i stedet for å bruke det handlingsrommet som faktisk er der. Om de vil kan de gå mye lengre i å gjøre unntak for ideelle organisasjoner. Vi trenger ikke gå lengre enn til Danmark for å se gode eksempler på det.

300

KrF roper varsku over utviklingen. Vi tar til ordet for en ny retning. Og vi handler! Derfor fremmer vi i dag et forslag i Stortinget om dette. Vi ber rett og slett regjeringen om at ideelle virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester blir unntatt fra krav om anbud!

Vi har ikke råd til at flotte ideelle institusjoner ødelegges, at enkeltmennesker mister gode tilbud, og at frivilligheten presses mellom marked og stat. En dame fra mitt heimfylke Rogaland som fikk hjelp av Frelsesarmeen før jul, satte ord på hva dette egentlig handler om: - Hjelpen fra Frelsesarmeen kan ikke måles i penger. Vi har fått medmenneskelighet. La meg oppsummere slik: KrF regner med frivilligheten - frivilligheten kan regne med KrF.

Elvis synger et sted at han vil ha: - A little less conversation, a little more action, please.

Jeg tror ikke at det var politikk han hadde i tankene. Men vi må vel innrømme at det kunne ha vært det. Noen ganger kan det være litt mye prat og litt lite handling i politikken. Med KrFs næringspolitikk er det motsatt. Det er mye handling, men lite prat. KrF har en solid næringspolitikk, men KrFere flest snakker for lite om det.

Og det er i grunnen rart, så lenge verdiskaping er selve forutsetningen for å kunne ha ressurser til å ta vare på svake grupper nasjonalt og internasjonalt, og for å ha trygge og gode arbeidsplasser i hele landet.

Kristelig Folkeparti er opptatt av å lytte til folk. På mine bedriftsbesøk rundt om i landet kommer en klar melding: Gode generelle rammevilkår. Det vil si best mulig skole, utdanning og forskning, et velfungerende arbeidsmarked, et godt skattesystem og et enkelt og effektivt regelverk.

Historien har også vist at gode rammevilkår er bedre for verdiskaping og sysselsetting enn statlig styring og tilskudd. Næringsministeren har i alt for stor grad lent seg mot de gode tidene, og unnlatt å gjennomføre viktige tiltak som bedriftene selv etterspør, og som legger til rette for vekst og nyskaping. Vi sier med Elvis: A little more action, please

Ta KrFs forslag om fjerning av arveavgift ved generasjonsskifte i

familiebedrifter, som vi nylig fremmet i Stortinget. Dette er god næringspolitikk, god samfunnsøkonomi og god distriktspolitikk. Undersøkelser viser at et vellykket eierskifte i småbedrifter fører til at i snitt fem arbeidsplasser blir videreført. Når vi vet at vel 40 000 bedrifter står foran generasjonsskifte de neste ti år her i landet, er det åpenbart at også myndighetene bør være opptatt av dette.

Ved å bruke vel 150 millioner kroner i året kunne regjeringen fjernet arveavgiften for familieeide bedrifter. Men en regjering som kunne bruke 5 milliarder kroner på å kjøpe aksjer til overpris fra Kjell Inge Røkke, har så langt ikke bruke en eneste krone på å trygge tusenvis av arbeidsplasser i småbedrifter over hele landet. Det er passiv næringspolitikk, det.

Eller ta KrFs forslag om å forberede en fjerning av formuesskatten på arbeidende kapital. Formuesskatten er en skatt som må betales uavhengig av om bedriften går med overskudd eller ikke. Den svekker privat aktivt eierskap, taper familiebedrifter for kapital og vanskeliggjør gründervirksomhet og nyskaping. Ikke i noe annet land slår formuesskatten inn på så lave formuesnivå, og ingen land har så dårlig skjerming av arbeidende kapital som i Norge. Likevel: Regjeringspartiene stemmer trolig ned forslaget.

Vi får i det minste glede oss over at både forslaget om arveavgift og formuesskatt har fått stående applaus i næringslivet.

Kunnskap er også grunnleggende viktig. Humankapital står for nesten 90 prosent av Norges nasjonalformue. Petroleumsformuen står for bare 4 prosent. Det sier seg da selv at arbeidskraften og folks kompetanse er helt avgjørende for verdiskaping og velferd.

Men kunnskapsutfordringene i skolen har regjeringen ikke tatt alvorlig nok. Det har blitt færre lærere per elev! Og KrFs forslag om budsjettløft for flere lærere i skolen har ikke fått regjeringens støtte. Høyere utdanning og forskning har fått et "hvileskjær". Og SkatteFUNN-ordningen har fått kutt, i stedet for den økningen KrF foreslo. Kunnskapsminister Bård Vegard Solhjell har sagt at skolen trenger pause fra reformer. Kanskje er det heller slik at det skolen og kunnskaps-Norge aller mest trenger er en pause fra sosialistisk venstrehåndsarbeid.

380 Samferdsel er avgjørende for verdiskaping og bosetting. Regjeringen har selv skapt forventninger om et samferdselsløft. For KrF er det helt uaktuelt å lande på 2007-nivået, slik forslaget til Ny Transportplan legger opp til. Det er nødvendig å satse både på vedlikehold og på et betydelig løft på vei og bane. Vi ønsker samferdselsministeren lykke til på budsjettkonferansen.

385 Fiskeriene står i en særstilling når det gjelder verdiskaping, sysselsetting og kulturtradisjoner langs kysten. KrF kjemper derfor lenge for å få regjeringen til å inngå en NOx-avtale med næringslivet. Noe som lyktes. Dessverre lyktes vi ikke å få regjeringspartiene med på vårt forslag om en økning av fiskerfradraget.

390 Landbruket er livsnerven i bygde-Norge. For oss er det viktig å opprettholde matproduksjonen i hele landet. Men da må fire faktorer være på plass:

1. Et aktivt produsentmiljø:
- 395 2. Ordnete forhold for ferie og fritid for bøndene, spesielt for de som holder dyr.
3. Framtidstro, som gir mot til å investere i videre drift og inspirere kommende generasjoner til å overta.
4. Og ikke minst - lønnsomhet: Bøndene må se at de har noe igjen for den
- 400 innsatsen de gjør.

Dette er viktige føringer for det landbruksoppgjøret som snart står for døra. KrF representerer en tredje vei i næringspolitikken. En vei som leder til arbeidsplasser som varer, til nyskaping og vekst over hele landet.

405 - A little less conversation, a little more action, please. Det gjelder også for en nyordning av forholdet mellom stat og kirke. Regjeringens stat/kirke-melding lar vente på seg. I mellomtiden styrer Giske kirken som en statsetat, forsyner seg av kirkens fondsmidler og stiller krav om at Kirkens lære må få en politisk

410 korrekt utforming.

Det begynner nå å haste i forhold til avklaring av nødvendige grunnlovsendringer. Et stort flertall på Stortinget ønsker en nyordning av forholdet mellom stat og kirke. KrF er i media tildelt en nøkkelrolle. Det er en

415 rolle vi gjerne påtar oss. Men ikke for en hver pris. Fra KrFs side har vi noen viktige forutsetninger: Kirken må sikres frihet til å utpeke sine ledere og fastsette sine egne ordninger. Og Grunnlovens forankring i kristne verdier må sikres.

420 Uten en garanti for dette, medvirker KrF ikke til endringer i kirkeordningen. Vi setter ikke grunnlovens verdiforankring i spill, uten å vite hva vi får i stedet.

I disse dager raser det en interessant debatt i kjølvannet av Aftenpostens kronikkonkurranse. Råder det en intolerant toleranse? Ser vi et mønster der troende mennesker med standpunkt som ikke er i tråd med det til enhver tid politisk korrekte, enten kjeppjages eller ties i hjel i det offentlige rom? Er det slik at den sekulariseringen, som engang ga mening fordi den begrenset en alt for maktfull kirkes råderett, nå har gått amok og blitt til en aggressiv sekularisme som prøver å rense det offentlige rom for alle spor av kristendom? Har redaktøren for den danske avisen Kristeligt Dagblad: Erik Bjerager rett, når han 430 hevder at dette er farlig og ødeleggende for samfunnet, fordi et samfunn som ikke forankrer seg i noe som er større enn seg selv, ender som de totalitære stater som gjennom historien har avvist å akseptere religionens plass?

Det er i alle fall grunn til å advare mot å legge seg flat for en politisk korrekt 435 sekularisme - som nekter å anerkjenne kristne verdiers gode innvirkning på kultur og samfunn. Ett eksempel er utspillet fra representanter fra Fremskrittspartiet tidligere i vinter om at religion ikke har noe i det offentlige rom å gjøre. Et annet er planene om å nøytralisere verdiparagrafer og KRL-fag. Begge deler er både naivt og historieløst. Vi trenger å kjenne arven vår nettopp 440 når vi møter andre religioner og verdisett.

Den politisk korrekte nøytraliteten sier at man ikke kan nevne kristendommen - med mindre man straks legger til islam og jødedom, eventuelt andre religioner. Vi så det da tydelig da EU skulle ha en verdiparagraf i sin grunnlovstraktat. Selv 445 en faktisk henvisning til at Europas verdier i stor grad var preget av kristendommen ble så kontroversiell at forslaget måtte trekkes til slutt. Dette på tross av det faktum at det sørlige Europa har hatt en massiv, nesten 2 000-årig kristen påvirkning, mens Nord-Europa i alle fall har hatt 1 000 år av det samme. Franskmennene ville sågar hoppe over 1 500 års europeisk historie - og kun 450 nevne antikken og opplysningstiden - noe som er lite annet enn historieforfalskning.

Nå virker det som om regjeringen ønsker å følge i det samme spor av aggressiv sekularisme når det gjelder verdiforankring og verdiformidling i skole og 455 barnehage.

Vi kan ikke komme utenom det faktum at kristendommen har en unik betydning for formingen av norsk og europeisk kultur- og verdiarv gjennom 1 500 år.

De første læresteder som ble spredt over Europa på midten av 500-tallet, kom i regi av kirken og dens klostre. Utbredelsen av romerrett, skrivekunst og antikk kultur var kun mulig gjennom klosterskolene. Med denne historiske sammenheng framstår dagens krav om å fjerne sporene av kristendom fra skolen noe paradoksal. Også dagens sykehusvesen har sitt utspring i den kristne kirke.

Det europeiske politiske systemet og europeisk kultur har sentrale elementer fra kristent tankegods i seg, og det kristne kan ikke separeres fra den antikke arv eller humanismens kritikk. Vi er formet av det kristne Europa, uavhengig av det personlige spørsmål om tro. Derfor bør det være helt uproblematisk å henvise til og vektlegge det kristne verdigrunnlag både i grunnlov, skolelov og barnehagelov. Uansett må skolens KRL fag må ha et dominerende innslag av kristendom på grunn av dens dominerende betydning for norsk og europeisk tenkning og kultur i over tusen år.

Denne saken er bare en blant flere grunner til at de rød-grønne sliter for tiden. Det er store indre spenninger både i utenrikspolitikk og viktige verdispørsmål. Regjeringens største utfordring er nok de forventninger den selv har skapt til flertallsstyrets fortreffelighet. De har flertall i et av verdens rikeste land og kan ikke skylde på andre. I Soria Moria-erklæringen lovet de å fjerne fattigdommen i Norge, men i praksis øker forskjellene.

Regjeringen skulle skape et inkluderende arbeidsliv, men selv om arbeidslivet skriker etter arbeidskraft, er fortsatt 400 000 funksjonshemmede, eldre og uføre ekskludert fra arbeidslivet.

Den skulle skape et inkluderende samfunn, men har i stedet lagt til rette for et sorteringssamfunn der mennesker med visse funksjonshemninger systematisk velges bort. Den fremstiller seg som verdensmestere i kampen for å redde klima, men må i praksis presses til tiltak som virkelig monner på hjemmebane. Den skal være på topp i satsing på bistand, men vil nå finansiere sin prestisjefylte regnskogsatsing ved å ta fra sin egen opptrappingsplan for bistand.

De snakker om alle sine milliarder til kommuner og sykehus, men lukker øynene for den forventningskrise de på denne måten skaper og de usosiale nedskjæringer som de ansvarlige tvinges til å vedta.

Regjeringen bruker sin handlekraft på feil saker. I rekordfart og uten utredning skal man nå endre hele forståelsen av ekteskapet gjennom en lovgivning som setter voksnes ønsker foran barns rettigheter. Kristne verdier skal ikke lenger
500 være det naturlige utgangspunkt for skolens formålsparagraf og kristendomskunnskapen tones ned i undervisningsplaner og lovgivning. Vi er alltid åpne for å forbedre, men ikke for å rasere. Derfor reagerer vi på en naiv tro på verdinøytralitet som bygger ned vernet om kulturarven og svekker formidlingen av gode velprøvde verdier til nye generasjoner.

505 Eksperimentet med SV i regjering har ikke vært vellykket. De gikk inn med store løfter. Vi skulle bli kvitt dem hvis de ikke innfridde. Men selv ikke det løftet blir innfridd. I stedet ser vi et parti som etter hvert har spesialisert seg på doble budskap. De er både for og mot norsk deltakelse i Afghanistan. De sender både
510 norske soldater til krigshandlinger utenlands, men organiserer samtidig aksjoner for å sende dem hjem. De er både for og mot norsk boikott av Israel. Nå vurderer de vel om de også skal være både for og mot USAs rakettskjoldplaner i Europa. På denne måten sender SV stadig to budskap: Ett til sine kjernetropper - et annet til sine regjeringspartnere.

515 Med de rød-grønne har landets utenrikspolitiske opposisjon rykket inn i styringen av norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk, samtidig som de med uforminsket styrke fortsetter sin utenomparlamentariske aksjonisme mot den samme politikken. Opposisjonen i Stortinget er atskillig ryddigere og mer
520 forutsigbare samarbeidspartnere for Støre og Strøm-Erichsen enn det SV er.

Vi har følgende hilsen til Jonas Gahr Støre: Sørg for å fortelle NATO at et samlet storting står bak Norges sivile og militære innsats i Afghanistan. Norge må ikke opptre slik av hensyn til aktivistene blant de rød-grønne at vi havner på
525 sidelinjen i NATO-samarbeidet. Det er nok å minne om de problemer Danmark pådro seg i den perioden de hadde et kontinuerlig behov for å ta forbehold og fotnoter i forhold til sine allierte. Hensynet til SV må ikke føre til at det samme skjer med Norge. Vi skal stå for en solidarisk sikkerhetspolitikk. Og når forsvarspolitikken nå er i støpeskjeen, er det viktig for KrF at vi ikke gjør
530 endringer i vår forsvarsstruktur som setter NATOs nærvær i Norge i spill. SV klarer ikke å få Norge ut av NATO, men de må heller ikke lykkes i å få NATO ut av Norge.

Og når det gjelder den rød-grønne regjeringen, blir jeg for min del mer og mer

overbevist om at den trenger avløsning i 2009.

540 Kanskje SV heller burde lytte til Øystein Djupedals råd om at SV slår følge med ham ut av regjeringskontorene jo før jo heller. Det er lite i dag som tyder på at de vil beholde sitt flertall ved neste korsvei.

Da kan KrF komme til å få en nøkkelrolle i regjeringsspørsmålet. Det er vi oss bevisst. Men KrFs fokus er ikke på invitasjoner, konstellasjoner eller maktposisjoner. Vårt fokus er å få til et løft i eldreomsorgen, en god skole og på 545 å skape veier ut av fattigdom og sosial nød. Vår identitet er kristendemokratiet. Og vår plassering er i sentrum av norsk politikk.

Et hvert fremtidig regjeringssamarbeid som KrF skal delta i, må ha sitt tyngdepunkt i sentrum. Derfor vil vi fjerne dagens regjering som i hver eneste 550 sak må kompromisse med ytterste venstre fløy. Men la det være like klart: Vi vil heller ikke ha en regjering som har slagside mot ytterste høyre.

Ved alle de korsveier KrF har gått i regjering har de svarene de andre partier gir i de viktigste verdisakene vil avgjort KrFs svar i samarbeidsspørsmålet. Slik har det 555 vært. Slik kommer det til å bli. Flere av disse viktigste verdisakene kommer opp i Stortinget i vår. Partier som er opptatt av et godt samarbeid med KrF bør merke seg det. Det er fullt mulig å legge seg på kollisjonskurs med KrF i spørsmål om verdiforankringen i grunnlov, skolelov og barnehagelov eller i spørsmål om ekteskapslov, adopsjonslov og bioteknologilov. Men det er også mulig å komme 560 oss i møte.

Mange mennesker kjenner en dyp uro over en politikk som rokker ved noen av de mest grunnleggende og trygge byggesteinene i det norske samfunnet. Politikk handler om å forandre og forbedre. Men vi må ikke rasere for å forbedre. 565 Snarere bør vi forandre for å bevare. På det grunnlaget vil KrF både utfordre og invitere til løsninger som gir bedre livskvalitet - ikke bare bedre levestandard - for mennesker i dette landet.

570 **Kilde**
www.KrF.no

URI
<https://www.virksommeord.no/tale/livskvalitet-er-var-melodi>